

שם:

כיתה:

תאריך:

ראש השנה ועשרת ימי תשובה

דף עבודה

1 השלימו בעזרת המילים שבמחסן.

תשרי | אלול | איל | חתימה | תשליך | ניסן

- א. ראש השנה חל בחודש _____.
- ב. בחודש _____ אומרים סליחות בקהילות רבות.
- ג. השופר עשוי בדרך כלל מקרן של _____.
- ד. בין ראש השנה ליום הכיפורים נוהגים לברך «גמר _____ טובה».
- ה. המנהג ללכת אל המים ולומר פסוקים על השלכת החטאים נקרא _____.

2 התאימו לכל סימן את הברכה שלו.

טור ב

טור א

1. תפוח בדבש	☐	שנרבה זכויות כרימון
2. רימון	☐	קול שמעורר לחשבון נפש
3. ראש דג	☐	שנהיה לראש ולא לזנב
4. שופר	☐	שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה

3 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

- א. ראש השנה נמשך יומיים: א' וב' בתשרי.
- ב. בתורה תשרי נקרא «החודש הראשון».
- ג. עשרת ימי תשובה מסתיימים ביום הכיפורים.
- ד. את מנהג התשליך עושים ליד מים.
- ה. כל הקהילות מתחילות לומר סליחות באותו יום.

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

4 מיינו: לאיזה שלב שייך כל מעשה?

תשליך | בקשת סליחה מחבר | החלטה לשנה החדשה | אמירת סליחות

משאלה טובה בכרטיס ברכה | זריקת «הרגל רע» מן הלב

משאירים מאחור	רוצים לתקן	עוברים הלאה

5

רעיון

6

2.

ב.

2.

7

8

הפתק שבכיס

ערב ראש השנה, ואורי עמד ליד הנחל עם סבא. סבא אמר את פסוקי התשליך, ואורי הוציא מהכיס פתק קטן. על הפתק כתב בבוקר: «להפסיק לצחוק על עומר». «למה כתבת את זה?» שאל סבא בשקט. אורי השפיל עיניים: «כל השנה צחקתי עליו כשטעה בכדורגל. הוא כבר לא בא לשחק איתנו». סבא הניח יד על כתפו: «התשליך הוא רק סמל. את הפתק הזה אי אפשר לזרוק למים – צריך לתקן אותו במעשים». למחרת, אחרי התפילה, ניגש אורי לעומר. «סליחה», אמר, «אתה רוצה לשחק איתנו אחרי החג?» עומר חייך. אורי הרגיש שהשנה החדשה באמת התחילה.

10 לפי הסיפור «הפתק שבכיס»: נכון או לא נכון? תקנו.

נכון / לא נכון

א. אורי וסבא הלכו אל הים.

נכון / לא נכון

ב. אורי כתב בפתק דבר שהוא רוצה לתקן.

נכון / לא נכון

ג. סבא אמר שמספיק לזרוק את הפתק למים.

11 מה למד אורי מסבא על מנהג התשליך? כתבו שני משפטים.

12 ליד כל משפט מן התפילות והמנהגים כתבו לאיזה שלב הוא שייך: «משאירים מאחור»,

«רוצים לתקן» או «עוברים הלאה».

א. «ותשליך במצולות ים כל חטאתם»

ב. «סלח לנו אבינו כי חטאנו»

ג. «תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה»

ד. «שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה»

13 אתגר: בתורה תשרי הוא «החודש השביעי», ובכל זאת אנחנו חוגגים בו ראש שנה. הציעו

הסבר: מה מתחיל בתשרי, ומה מתחיל בניסן?

תשובות – ראש השנה ועשרת ימי תשובה

1 השלימו בעזרת המילים שבמחסן.

- א. ראש השנה חל בחודש **תשרי**.
 ב. בחודש **אלול** אומרים סליחות בקהילות רבות.
 ג. השופר עשוי בדרך כלל מקרן של **איל**.
 ד. בין ראש השנה ליום הכיפורים נוהגים לברך «גמר **חתימה** טובה».
 ה. המנהג ללכת אל המים ולומר פסוקים על השלכת החטאים נקרא **תשליך**.

2 התאימו לכל סימן את הברכה שלו.

טור א

טור ב

1. תפוח בדבש	2. שנרבה זכויות כרימון
2. רימון	4. קול שמעורר לחשבון נפש
3. ראש דג	3. שנהיה לראש ולא לדג
4. שופר	1. שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה

3 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

- א. ראש השנה נמשך יומיים: א' וב' בתשרי. **נכון**
 ב. בתורה תשרי נקרא «החודש הראשון». **לא נכון** – בתורה תשרי הוא «החודש השביעי», כי סופרים מניסן
 ג. עשרת ימי תשובה מסתיימים ביום הכיפורים. **נכון**
 ד. את מנהג התשליך עושים ליד מים. **נכון**
 ה. כל הקהילות מתחילות לומר סליחות באותו יום. **לא נכון** – יוצאי ספרד מתחילים בתחילת אלול, ויוצאי אשכנז בימים שלפני ראש השנה

4 מיינו: לאיזה שלב שייך כל מעשה?

משאירים מאחור	רוצים לתקן	עוברים הלאה
תשליך, זריקת «הרגל רע» מן הלב	בקשת סליחה מחבר, אמירת סליחות	החלטה לשנה החדשה, משאלה טובה בברטיס ברכה

5 השלימו את הטבלה.

מועד	תאריך	מנהג אחד	רעיון
ראש השנה	א'–ב' בתשרי	תקיעת שופר	פתיחת שנה, יום הדין
עשרת ימי תשובה	א'–י' בתשרי	בקשת סליחה ממי שפגענו בו	תיקון ובקשת סליחה
יום הכיפורים	י' בתשרי	צום	סליחה וכפרה

6 בחרו את התשובה הנכונה.

- א. איזה שם אינו שם של ראש השנה?
- יום תרועה
 - יום הדין
 - חג האסיף
 - יום הזיכרון
- ב. מה משותף לסימנים בליל ראש השנה?
- כולם מאכלים חמוצים
 - על כל אחד אומרים «יהי רצון»
 - אוכלים אותם רק ביום הכיפורים
 - הם נאכלים בסוכה
- ג. מה פירוש «חשבון נפש»?
- חשוב הוצאות החג
 - בדיקה של מעשינו ושל דרכנו
 - ספירת הימים עד החג
 - תרגיל במתמטיקה

7 השופר נשמע גם מפחיד וגם חגיגי. הסבירו במילים שלכם מדוע לשופר יש «שני פנים».

תשובה אפשרית: השופר מעורר ומזעזע – קורא לנו לבדוק את מעשינו ולהתעורר (כמו «עורו ישנים משנתכם»); ובאותו זמן הוא כלי של שמחה וחגיגה, שתוקעים בו בפתיחת שנה חדשה.

8 ציירו שולחן חג של ראש השנה ועליו לפחות שלושה סימנים. כתבו ליד כל סימן את הברכה שלו.

תשובה אפשרית: ציור שולחן עם לפחות שלושה סימנים (למשל תפוח בדבש, רימון, ראש דג), וליד כל אחד ברכה מתאימה.

10 לפי הסיפור «הפתק שבכיס»: נכון או לא נכון? תקנו.

- א. אורי וסבא הלכו אל הים. לא נכון – הם הלכו אל הנחל
- ב. אורי כתב בפתק דבר שהוא רוצה לתקן. נכון
- ג. סבא אמר שמספיק לזרוק את הפתק למים. לא נכון – סבא אמר שצריך לתקן במעשים

11 מה למד אורי מסבא על מנהג התשליך? כתבו שני משפטים.

תשובה אפשרית: אורי למד שהתשליך הוא סמל בלבד; כדי לתקן באמת צריך לפעול – לבקש סליחה ולשנות את ההתנהגות, כמו שעשה כשניגש לעומר.

12 ליד כל משפט מן התפילות והמנהגים כתבו לאיזה שלב הוא שייך: «משאירים מאחור», «רוצים לתקן» או «עוברים הלאה».

א. «ותשליך במצולות ים כל חטאתם» ← **משאירים מאחור**

ב. «סלח לנו אבינו כי חטאנו» ← **רוצים לתקן**

ג. «תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה» ← עוברים הלאה

ד. «שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה» ← **עוברים הלאה**

13 **אתגר:** בתורה תשרי הוא «החודש השביעי», ובכל זאת אנחנו חוגגים בו ראש שנה. הציעו הסבר: מה מתחיל בתשרי, ומה מתחיל בניסן?

תשובה אפשרית: בניסן מתחיל מניין החודשים – חודש יציאת מצרים והאביב; בתשרי מתחלפת השנה (מונים בו את השנים, למשל תשפ"ז), זה זמן של סוף הקיץ וראשית שנה חקלאית חדשה לפני הגשמים, וזמן של חשבון נפש. כלומר יש ללוח כמה «התחלות».

 תרגול נוסף משלי: כתבו שלוש שאלות משלכם על נושא הדף, ענו עליהן ובדקו עם חבר או חברה.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.